

@FORDAQ

RAPORT

starea pădurilor
și a industriei lemnului

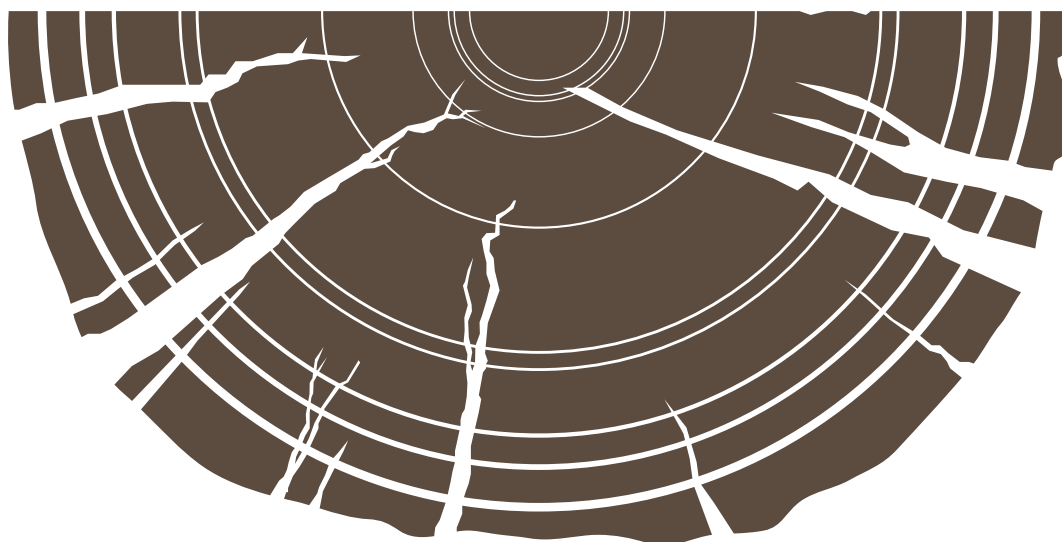

8 iunie 2016

RAPORT

Starea pădurilor și industriei lemnului

Pădurea, aurul verde.

O sintagmă care arată caracterul dual, unic, al pădurii: o resursă regenerabilă, foarte valoroasă și un furnizor de servicii de mediu prin funcțiile pe care le îndeplinește. Echilibrul între funcția economică și funcția de mediu în administrarea pădurilor arată în ce măsură dezvoltarea societății este “durabilă” - un obiectiv greu de atins.

FUNCȚIA ECONOMICĂ

Pădurea este și un furnizor de resursă - lemnul. Este o resursă regenerabilă, care poate fi exploatată sustenabil în limitele creșterii naturale. Este definiția unui principiu esențial în administrarea pădurilor: principiul continuității durabile a recoltelor de lemn.

Lemnul este resursă pentru industria de prelucrare primară, a cherestelelor și ulterior pentru o multitudine de ramuri industriale: industria mobilei, a plăcilor (PAL, OSB), furnirelor, construcțiilor, caselor din lemn, decorațiuni interioare și exterioare. Lemnul este și o resursă esențială pentru încălzire, utilizată primar ca lemn de foc, dar și ca biomasă pentru centralele termice modern, de uz casnic sau industrial, o utilitate din ce în ce mai importantă.

FUNCȚIILE DE MEDIU

Protecția solului

Pe terenurile cu pante ridicate.

Protecția apelor

Pădurile sunt castelul apelor.

Protecție climatică

Factor de reglare a climei.

Funcție socială

Pădurile din jurul marilor orașe.

Conservarea biodiversității, habitatelor, peisajelor naturale.

În ultimele decenii, societatea a devenit mai conștientă în privința rolului pădurilor în reglarea circuitului carbonului și implicit în privința rolului pădurilor de protecție împotriva schimbărilor climatice.

Un alt unghi de a privi pădurea este de rezervor de biodiversitate, de peisaje naturale intacte, pădurea în ansamblu ca ecosistem, întrepuținele ecosistemelor naturale care mai există.

Toate aceste aspecte sunt cuprinse în sintagma “funcțiile de protecție ale pădurii”.

ADMINISTRAREA PĂDURILOR - ECHILIBRUL ÎNTRE FUNCȚIILE ECONOMICE ȘI DE MEDIU ALE PĂDURII

Principalul instrument de planificare și reglementare a administrării pădurilor este amenajamentul silvic. Amenajamentul este un studiu, elaborat pe trupuri de pădure, cu o periodicitate de 10 ani, pe limite geografice sau de proprietate, și care stabilește pentru fiecare arboret omogen funcția principală, țelurile de gospodărire, lucrările de executat și vârsta exploatabilității, volumul de extras, cu respectarea principiului continuității recoltelor de lemn și al funcțiilor prioritare de protecție ale pădurilor. Amenajamentul capătă caracter normativ prin aprobarea acestuia prin ordin de ministru.

Controlul volumului de masă lemnoasă exploatată – încadrarea în prevederile amenajamentelor silvice - se realizează prin evaluarea masei lemnoase, prin inventariere fir cu fir, cu marcarea arborilor de extras cu ciocanul de marcat, care are regimul sigiliilor. Rezultă actele de punere în valoare - APV-urile.

Exploatarea masei lemnoase se realizează exclusiv prin firme atestate pentru activitatea de exploatare forestieră, cu autorizarea individuală a fiecărui parchet printr-o procedură complexă, cu etape de verificare și aprobare a autorizării.

Încadrarea în prevederile APV-urilor se realizează prin transportul masei lemnoase exclusiv cu documente cu regim special, cu raportare on-line prin SMS pe un server central. Pe server se verifică APV-ul, firma autorizată, perioada autorizată, încadrarea volumului transportat în prevederile APV. O verificare în timp reală a legalității exploatării masei lemnoase. În silvicultură și exploatare forestiere funcționează, putem spune, unul dintre cele mai complexe sisteme de reglementare și control, care a devenit practic mult mai eficient după operaționalizarea în 2008 a sistemului SUMAL și în toamna anului 2014 a sistemului Wood Tracking – Radarul Pădurilor. Următoarea etapă de dezvoltare – integrarea amenajamentelor într-un sistem informatic, astfel încât să poată fi urmărită direct aplicarea amenajamentelor silvice, prin compararea APV-urilor cu rezultatele exploatării și prevederile amenajamentelor.

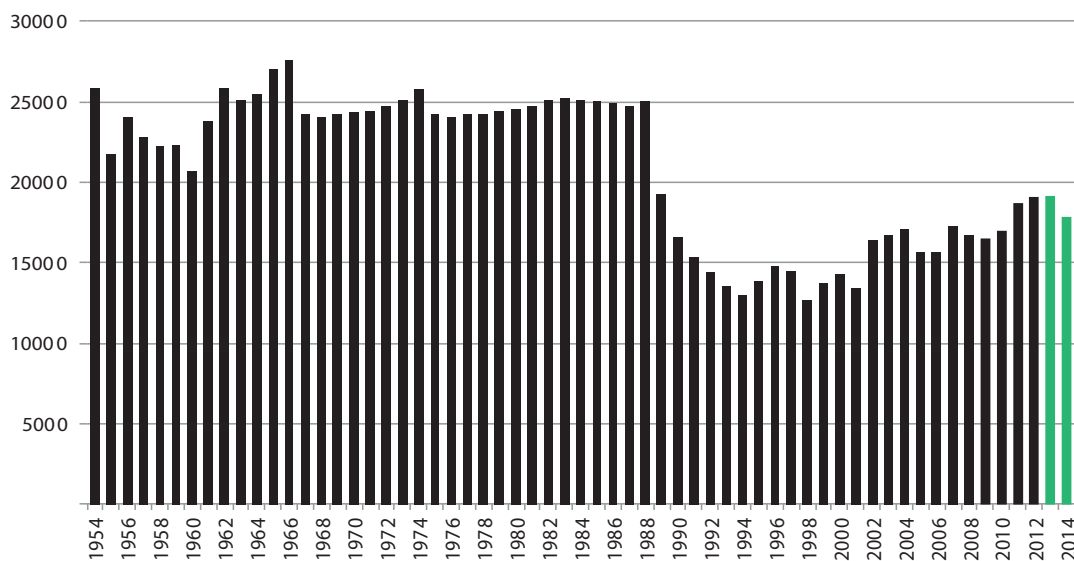
Principalul conflict: statul nu a plătit până în prezent compensații proprietarilor de păduri pentru pierderile de venit rezultate în urma restricțiilor de exploatare a masei lemnoase impuse prin amenajamentele silvice și includerea pădurilor în arii natural protejate.

Dacă pentru funcțiile de agromediu ale pășunilor și pajiștilor prin PNDR există compensații între 170-400 euro/ha, pentru păduri compensația este ZERO, în condițiile în care în zonele de protecție integrală este interzisă complet recoltarea de lemn! Este o încălcare abuzivă a dreptului de proprietate și o cauză a tăierilor ilegale.

Societatea nu este conștientă că trebuie să plătească pentru funcțiile de protecție ale pădurii - sume modice față de sumele plătite pentru agricultură.

Volumul anual mediu recoltat în perioada anterioară anului 1989 este de 25 milioane mc, după 1989 volumul mediu scăzând la o medie de 15 milioane mc.

Dacă ne raportăm la datele actuale ale Inventarului Forestier Național, masa lemnoasă recoltată reprezintă sub 50% din creșterea anuală a pădurii, comparativ cu o medie a UE-27 de 60%. Doar Bulgaria (41%), Cipru (16%), Danemarca (35%), Italia (26%), Luxemburg (38%) și Slovenia (44%) înregistrând recoltări în proporție mai mică din creștere.

Volumul de masă lemnoasă recoltată din pădurile României.
(mii metri cubi) Sursa: INS

Rezultatele Inventarului Forestier Național (IFN)

Evaluarea resurselor naționale forestiere s-a realizat printr-un eșantionaj statistic complex, cu primul ciclu realizat în perioada 2008-2012, al doilea ciclu fiind demarat din 2013.

Volumul de masă lemnoasă în pădurile României este de 2,29 miliarde metri cubi, în creștere uriașă față de volumul de 1,4 miliarde metri cubi estimat în cadrul ultimului IFN realizat în anul 1986.

VOLUMUL DE MASĂ LEMNOASĂ EXPLOATAT ILEGAL

O primă cifră de referință este suprafața de 250-300.000 ha pădure tăiată ras sau brăcuită, suprafața rezultată în urma unui inventar realizat în anii 2001-2002 al suprafețelor retrocedate în baza Legii 18/1991. Este o cifră reală, rezultatul aplicării Legii 18/1991, retrocedarea fărămișată a padurilor până la 1 ha în lipsa oricăror instrumente legislative și instituționale de respectare a regimului silvic.

Curtea de Conturi a vehiculat o cifră de 80 milioane mc tăiați ilegal în perioada 1990-2012, o cifră puțin fundamentată. Practic, este echivalentul volumului celor 250-300.000 ha tăiate ras-brăcuite, menționate anterior.

Un rezultat de referință este cel dat de parcurgerea suprafețelor de probă permanente în Ciclul II a IFN, rezultate provizorii. Volumul recoltat calculat de IFN a rezultat din luarea în considerare numai a arborilor măsurați la primul ciclu IFN, care au fost tăiați până la remăsurarea lor în ciclul II IFN și a căror cioată a fost găsită în teren. 26, 69 mil mc reprezintă un minim al recoltelor de lemn. La acest volum se va adăuga volumul arborilor uscați/tăiați/sustrași care au fost măsurați în IFN I dar nu au mai fost găsiți în IFN, nici măcar cioatele. Acest volum „dispărut“, de 26 milioane mc, a fost compărat cu volumul mediu legal exploatat de 18 milioane mc, rezultând cifra de 8 milioane mc exploatați ilegal. Concluzia este absolut FALSĂ. Experții Inventarului Forestier Național nu au spus NICIODATĂ că diferența dintre volumul de 26 milioane mc care nu se regăsește în păduri și volumul legal exploatat este lemn tăiat ilegal! Diferența menționată are drept cauze lemn tăiat ilegal, dar și lemn mort, rezultat al eliminării naturale, precum și erori ale metodei de calcul a APV-urilor! Aceste cifre se referă la o medie 2009-2014 și sunt mult mai puțin relevante pentru 2015, an în care volumul tăierilor ilegale a scăzut foarte mult!

Date statistice pe 2014 furnizate de INS arată că volumul legal exploatat în 2014 a scăzut cu 1,2 milioane mc față de anul 2013, până la 17,9 milioane mc, iar balanța consumului aparent de bușean rășinoase în anul 2015 arată că în 2015 volumul exploatat a scăzut cu 2,5 milioane mc față de 2014. Aceste cifre arată fără echivoc faptul că operaționalizarea Wood-Tracking (Radarul pădurilor) a avut efecte foarte bune în combaterea tăierilor ilegale.

Rezultatele măsurătorilor din Inventarul Forestier Național comparativ cu vechile estimări, folosite și în prezent

marjă de eroare IFN

	INS	IFN	
Suprafața pădurilor (mil. ha):	6,5	6,9	1,04%
Alte terenuri cu vegetație forestieră (mil. ha):	-	0,093	11%
Suprafața totală a vegetației forestiere (mil. ha):	-	6,99	1,04%
Terenuri cu arbori din afara pădurii (mil. ha):	-	0,65	5,5%
Volumul de lemn pe picior (mld. mc):	1,4	2,22	1,8%
Volum mediu (mc/ha):	~220	321,9	-
Creșterea pădurii (mil. mc):	32	54	1,7%
Creșterea medie (mc/an/ha):	5,4	7,8	1,2%

CLIȘEE FALSE DESPRE PĂDURI

«Rămânem fără păduri»

FALS Datele IFN arată că avem 2,29 miliarde mc în păduri, un volum în creștere față de perioada comunistă. Exploatăm mai puțin de 50% din creșterea pădurii, mult sub media europeană!

«Suprafața pădurilor a scăzut»

FALS Cuvântul defrișare legat inclusiv de tăierile ilegale este fals. Defrișarea este o tăiere rasă urmată de schimbarea folosinței terenului din pădure în folosință agricolă. Practic, în România, datorită legislației silvice foarte dure, chiar și în cazul celor 250-300.000 ha tăiate ras, ca urmare a retrocedărilor, nu putem vorbi de defrișări. Aceste suprafețe sunt în cvasitotalitate regenerate azi și sunt păduri tinere. Datorită includerii unor suprafețe de pășuni împădurite în fondul forestier național suprafața pădurilor a crescut cu peste 150.000 ha (date IFN), iar această cifră va crește în continuare.

Putem spune că pădurile României sunt afectate de tăieri ilegale, fenomen în scădere în anii 2014-2015, sunt supraexploatate pădurile accesibile și în același timp avem o acumulare uriașă de masă lemnoasă prin exploatări totale mai mici decât creșterea pădurilor și acumulări în zonele mai puțin accesibile ale fondului forestier.

Pe total, o exploatare puțin rațională a pădurilor datorată lipsei investițiilor în accesibilizarea pădurilor și tehnologii de exploatare moderne.

SUPRAIMPOZITAREA SECTORULUI

În plus față de fiscalitatea generală din România, asupra sectorului apasă un întreg sistem de taxe speciale: Impozit pe teren, redundant cu impozitul de 16% pe veniturile din silvicultură.

Contribuție de 2% la Fondul de mediu, pădurea, unul dintre principalii creatori de mediu, fiind asimilată poluatorilor!

Taxa pe activitatea de exploatare forestieră, resursa lemnoasă fiind asimilată resurselor naturale și impozitată similar sectorului de petrol și gaze.

Taxa pe stâlp, eliminată pentru activitățile agricole, dar rămasă în vigoare pentru activitățile silvice.

Fără nici un sprijin din partea statului, sectorul forestier este suprareglementat, subfinanțat și supraimpozitat.

LIPSA INVESTIȚIILOR ÎN SECTORUL FORESTIER

În politicile comune la nivelul UE, sprijinul pentru domeniul pădurilor ar trebui să vină prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

În România, pentru că PNDR este gestionat de Ministerul Agriculturii iar domeniul pădurilor este sub autoritatea Ministerului Mediului, domeniul pădurilor este practic exclus de la finanțare.

Vă supunem atenției o analiză în cifre a sectorului forestier românesc raportat la sectorul agricol:

- Proprietatea asupra pădurii și proprietatea asupra terenului agricol;
- În prezent, România are circa 6,4 milioane ha de fond forestier (din care 51% aflate în proprietate privată sau public-privată) și circa 14 milioane ha de terenuri agricole. Raportul între categoriile de teren este de 1:2,1;
- Numărul de proprietari;
- Sunt circa 830.000 de proprietari de pădure și circa 4 milioane de proprietari de terenuri agricole. Raportul este de 1:5;
- Aportul la PIB;
- Valoarea în PIB a sectorului forestier (silvicultură și prelucrarea lemnului) este de 2%, iar cea a agriculturii și industriei alimentare de 12%. Raportul este de 1:6;
- Numărul de angajați direct în sector;
- Datele Institutului Național de Statistică relevă faptul că în 2011, circa 142.000 de persoane erau angajate direct în sectorul forestier, în timp ce 285.000 de persoane erau angajate direct în sectorul agricol. Raportul este de 1:2;
- Lemnul este unica resursă în multe zone montane și o resursă esențială pentru dezvoltarea rurală.

În ciuda tuturor acestor argumente, deși conform tuturor acestor cifre domeniul pădurilor trebuia să aibă 1/3- 1/6 din PNDR, acest domeniu are doar o alocare marginală de aproximativ 1% din PNDR.

Din cauza subfinanțării sectorului, lipsesc investițiile în:

- Accesibilizarea pădurilor, ca să nu mai supraexploatăm exclusiv pădurile accesibile;
- Compensarea funcțiilor de protecție ale pădurilor, cu rezultat în presiune economică exclusiv pe lemn în finanțarea sectorului;
- Lipsa investițiilor în tehnologii de exploatare prietenoase cu mediul.

Indicatorii industriei lemnului: Aport valutar net de **3 miliarde euro**

COMERȚUL CU PRODUSE DIN LEMN, EVOLUȚII 2014/2015, IMPORT-EXPORT, PENTRU PRINCIPALELE CATEGORII DE PRODUSE

Nr. Crt.	Denumirea produsului	UM	Export 2015	Export 2014	Import 2015	Import 2014
1	Lemn de foc	Mil euro	75,45	112,68	14,6	18,5
2	Lemn brut, buștean	Mil euro	22,91	38,04	103,44	65,26
3.	Traverse cale ferată	Mil euro	5,97	4,42	0,73	0,67
4	Cherestea	Mil euro	638,95	692,53	41,59	31,22
5.	Foi placaj - furnire	Mil euro	89,95	81,76	31,58	27,15
6	Panouri - PAL, OSB, similare	Mil euro	389,32	398,99	38,41	34,93
7.	Panouri din fibre de lemn - MDF	Mil euro	118,81	110,24	120,18	105,96
8.	Placaje, lemn furniruit	Mil euro	80,97	73,85	32,94	29,56
9.	Lăzi, lădițe, ambalaje	Mil euro	35,84	32,71	20,77	19,51
10	Butoaie	Mil euro	5,34	6,05	0,6	0,66
11	Binale	Mil euro	140,61	115,48	79,35	63,12
12	Alte articole din lemn	Mil euro	128,86	110,43	14,29	11,09
Total prelucrarea lemnului – exclusiv mobila		Mil euro	1803,05	1855,05	525,37	432,48

EXPORTUL- SERIE DE DATE PENTRU PRINCIPALELE CATEGORII DE PRODUSE DIN LEMN

Nr. crt	Indicator	UM	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Volumul de masa lemnoasa recoltata volum brut	Mii mc	16.992	18.705	19.081	19.282	17.889	18.130
2	Volumul Productiei de mobila	Mil. euro	1820	1780	1828	2025	2227,5	2385

TOTAL GENERAL – COMERȚ CU PRODUSE DIN LEMN

1	Export	Mil euro	2.444	2.850,50	3.076,22	3.596,64	3.773,78	3.880,84
A.	Total comert cu produse din lemn exclusiv mobila	Mil euro	1.224	1.449,9	1.613,53	1.880,10	1.855,05	1.803,05
	Pondere in total	%	50	50,8	52,5	52,2	49,1	46,5
	Din care:							
	Cherestea	Mil euro	553,7	617,1	675,22	721	692,53	638,96
	Ponderea in total produse din lemn	%	22,6	21,6	21,9	20	18,3	16,5
	Bustean	Mil euro	30	57,5	34,47	49,67	38,05	22,9
	Pondere in total produse din lemn	%	1,2	2,0	1,1	1,4	1,0	0,6
	Lemn de foc	Mil euro	37,01	91,10	84,63	127,15	112,68	75,45
	Pondere in total produse din lemn	%	1,5	3,2	2,75	3,5	2,9	1,9
B.	Export total cu comert produse finite din lemn	Mil euro	1.220	1.400,60	1.462,70	1.715,55	1.918,73	2.077,80
	Pondere în total produse din lemn	%	49,9	49,1	47,5	47,8	50,9	53,5

EVOLUȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI ÎN INDUSTRIA MOBILEI

Nr crt	Indicator	UM	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Volumul Productiei de mobila	Mil euro	1.820	1.780	1.828	2.025	2.227,50	2.385
2	Volumul Exportului	Mil euro	1.174,4	1.358,2	1.420,9	1.677,4	1.882,5	2.041,5
3	Volumul importului	Mil euro	322,5	354,1	351,2	392,7	440,7	502,4
4.	Soldul balantei comerciale	Mil euro	851,9	1.004,1	1.069,7	1.284,7	1.441,8	1.539,1

Date importante:

- exportul de produse finite din lemn-mobilă, a depășit în 2015 pragul de 2 miliarde euro. Producția a atins nivelul de 2,385 miliarde euro, în creștere cu 8 % față de anul anterior.

- exportul de produse din lemn - exclusiv mobilă/ produse finite, s-a menținut la nivelul de 1,8 miliarde euro, cu importuri totale de 525 milioane euro.

- balanța valutară netă a sectorului - aproape 3 miliarde euro.

- în condițiile menținerii neschimbat a volumului legal exploatat, dar cu o scădere drastică a volumului exploatat ilegal (-4 milioane mc în piață, vezi analizele anterioare), per ansamblu industria lemnului a păstrat trendul de creștere pozitiv, compensând minusul de resursă prin:

- creșterea importurilor de buștean de rășinoase și de cherestea de rășinoase.
- un început de diversificare a importurilor, ca țări de origine, atât la bușteanul de foioase cât și la cherestea de foioase.
- au scăzut exporturile de lemn de foc cu aproape 50 milioane euro, echivalentul unui volum de minim 800.000 mc.
- au scăzut exporturile de cherestea – în special la rășinoase, în ciuda dublării importului de buștean. Luând în considerare egalitatea producție – export+import=consum intern, considerând consumul intern în 2014 și 2015 de valori egale, rezultă o producție totală de cherestea de rășinoase mai mică cu 400.000 mc în 2015 față de 2014, în condițiile unei creșteri cu 800.000 mc a cantității de buștean de rășinoase importat în România. Concluzia mea: în 2015, pe piața bușteanului de rășinoase, a fost disponibil un volum mai mic cu 1,5 milioane mc decât în 2014, echivalentul unui volum de aproximativ 2,5

cu reducerea exporturilor din categoriile de produse din lemn cu grade mai mici de prelucrare: lemn de foc și cherestea brută, resursele fiind absorbite de categoriile de produse cu grad mai mare de valoare adăugată.

CONCLUZIILE ANALIZEI FORDAQ:

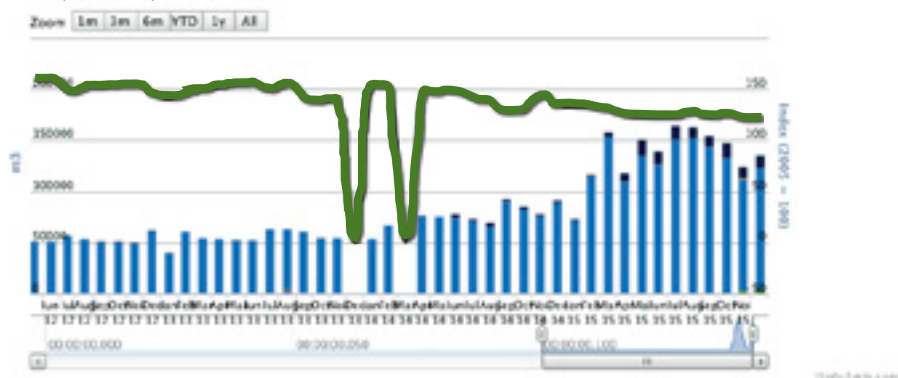
- scăderea exportului de cherestea în 2015, concomitent cu creșterea semnificativă a importurilor de cherestea, în contextul atingerii unor cifre uriase, de aproape 2 milioane mc, pentru importurile de bustean de rasinoase în 2015 în România, ne conduce la concluzia scaderii în 2015 a volumului din taieri ilegale intrat în piața lemn cu 4 milioane mc. Este o scădere la jumătate în 2015 a volumului tăierilor ilegale, ca efect al Radarului Padurilor și măsurilor de întărire a controlului.
- în 2015, industria de prelucrare a lemnului a trecut cu brio examenul crizei de resursă, a devenit mai competitivă și a utilizat mai bine resursa internă disponibilă.
- anul 2015 este și anul în care operatorii din industrie au testat mai serios diversificarea surselor de aprovizionare, fiind identificate multe oportunități atât pe segmentul rasinoaselor cât și al foioaselor.
- industria mobilei este performantă anul trecut, după o serie practică neîntreruptă de creștere. Producția industriei mobilei este de 2,5 ori mai mare în 2015 decât în 2005!
- industriile de prelucrare cu valoare adăugată mare (mobila, panouri, placaje, furnire, binale, alte produse din lemn) au reușit să se impună în piața primară a lemnului, în dauna exporturilor de produse cu valoare adăugată mică: lemnul de foc, cherestea brută verde. Evident, exporturile de resursă fără a fi asigurat necesarul pentru piața internă în industriile cu valoare adăugată mare, aceste exporturi conduc la creșterea cererii agregate (piața internă + exporturi), conducând la creșteri de prețuri ale resursei, pentru că așa cum am arătat, aceste industrii interne își vor atrage resursa necesară. Este necesară găsirea de modalități de colaborare între producătorii de cherestea orientați exclusiv către export și industria de prelucrare superioară a lemnului din România, pentru detensionarea crizei de resursă pe piața primară.

milioane mc pe picior mai puțin exploatați!

- Exporturile de cherestea au atins nivelul minim ca pondere în total export produse din lemn în 2015- pondere 16%.
- pe lângă mobila, cu exporturi de peste 2 miliarde euro, categoriile de produse cu cifre de afaceri mari de export sunt cherestea cu 638 mil. euro, furnirele cu 90 milioane euro, panourile tehnice (PAL, OSB) cu 389 milioane euro, panourile din fibre (MDF) cu 118 milioane euro, binalele cu 140 milioane euro, placajele- lemnul furniruit cu 81 milioane euro, butoaiele cu 5 milioane euro, traversele de cale ferată cu 6 milioane euro.
- industria lemnului a reușit să traverseze criza de resursă prin creșterea importurilor

TOP 10 Țări de origine

Bușteni rășinoase importat de România din... (în m³)

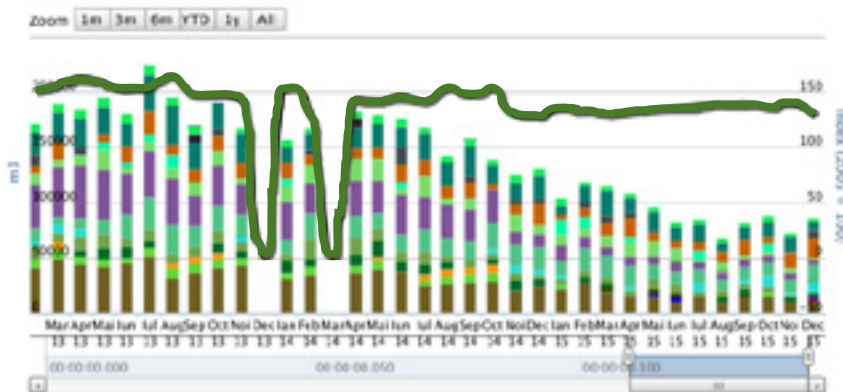
Este necesara in continuare depasirea unor bariere de limitare a comenzilor peste praguri minime, prin concentrarea comenzilor din industriile din aval.

- solutiile crizei de resursa trebuie cautate in primul rand prin intarirea colaborarii intre producatorii de cherestea, orientati astazi exclusiv catre export , si industria interna a prelucrarii lemnului pentru produse cu valoare adaugata mare.
- industria de prelucrare a lemnului din Romania a atins un nivel de competitivitate foarte ridicat, competitivitate demonstrata si de preturile mari ale resursei de lemn . Aceasta competitivitate nu ar trebui afectata prin interventii brutale pe piata primara a lemnului si ar trebui sustinuta prin mecanisme de incurajare a exporturilor in special pentru produsele cu valoare adaugata mare din industria mobilei.

Fordaq este un partener al companiilor din acest sector de activitate atat in diversificarea surselor importurilor pe piata interna cat si in efortul de sustinere a expansiunii exporturilor, prin serviciile puse la dispozitie: baza de date uriasa de membrii la nivel european si mondial-Directorul membrilor, serviciu special de acces la baza de tranzactii pe baza declaratiilor vamale- Custom Data,sectiunea de cereri si oferte cu traducere in 13 limbi internationale-Marketplace, sectiunea de informatii despre piata lemnului- statistici de preturi- Index, statistici Eurostat, Info Piata, standarde internationale, studii si analize.

TOP 10 Destinații

Cherestea de molid exportat din România către... (în m³)

România nu este un furnizor de materie primă neprelucrată - lemn brut - la export.

Industria de prelucrare a lemnului, produselor finite din lemn, industria mobilei sunt ramuri esențiale ale economiei naționale, extrem de importante prin locurile de muncă create și aportul valutar net. Industria de prelucrare a lemnului valorifică masa lemnoasă pusă la dispoziție de către administrația silvică și își autoreglează capacitatea de producție pe baza resursei disponibile pe piață.

A lega imaginea industriei lemnului de fenomenul tăierilor ilegale este o teză vădit manipuloare.

Concluziile Raportului privind starea pădurilor și industriei lemnului

Acum un an, pe 9 mai 2015, peste 30.000 de oameni au ieșit în stradă, în marile orașe din țară, pentru măsuri de protejare a pădurilor.

În lunile ianuarie-februarie-martie 2016, am asistat la un blocaj pe piața primară a lemnului, cauzat de creșterea artificială a prețurilor masei lemnoase de către RNP-Romsilva. În 26 ianuarie 2016, principalele organizații profesionale și patronale din sector au organizat de asemenea ample proteste de stradă. Lista revendicărilor forestierilor din ianuarie este practic foarte apropiată de lista revendicărilor protestelor de anul trecut.

Blocajul licitațiilor de masă lemnoasă în perioada ianuarie-martie a condus la o criză de resursă în industria lemnului, criză care continuă și în prezent, manifestată prin prețuri ale resursei peste prețurile piețelor europene și lipsa efectivă a resursei.

Criza administrării pădurilor/ administrației silvice de stat a condus la o gravă criză a întregii industrii a lemnului, ajungând să afecteze și populația care folosește pentru încălzire lemnul de foc. Sunt peste 3,5 milioane gospodării în această situație, afectate de prețurile mari pentru lemnul de foc și de criza de resursă.

În prezent, am ajuns la o cvadruplă criză:

- o criză a tăierilor ilegale;
- o criză administrăției silvice de stat;
- o criză a prețurilor/ criză de resursă pentru industria lemnului;
- o criză a prețurilor/ disponibilității lemnului de foc pentru populație.

Paradoxul domeniului pădurilor/industriei lemnului:

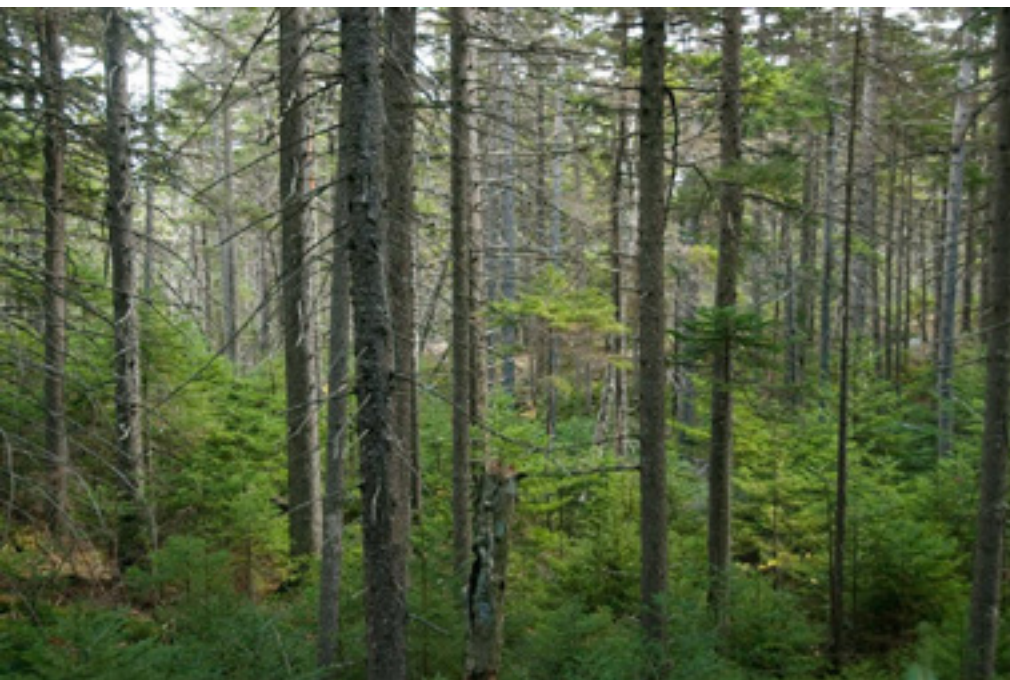
- avem tăieri ilegale, supraexploatăm pădurile accesibile.

- pe ansamblu, avem o acumulare de masă lemnoasă în păduri, exploatăm sub 50% din creșterea pădurilor!

Aceasta este imaginea lipsei de strategie din sectorul forestier! O criză complexă, care se agravează continuu prin lipsa de măsuri sau adoptarea de false măsuri! Care sunt evoluțiile pe principalele revendicări/ priorități, comune practic societății civile și sectorului forestier?

1. Combaterea tăierilor ilegale.

În anul 2015, volumul tăierilor ilegale a scăzut în evaluarea noastră la jumătate, prin operaționalizarea Radarului Pădurilor. Din toamna anului 2015, îmbunătățirea/dezvoltarea sistemelor Sumal-Radarul Pădurilor practic a încetat. Investiții minime în dezvoltarea acestor sisteme, prin dezvoltarea sistemelor de alerte,

ar fi putut conduce la scăderea în continuare a volumelor de masă lemnoasă tăiate ilegal până la nivele la care să putem spune că fenomenul este sub control. Din păcate nu putem spune asta.

2. Întărirea instituțiilor cu rol de control.

Deși legislația privind transformarea Inspectoratelor Silvice în Gărzi Forestiere, cu suplimentarea a 160 de posturi, a fost aprobată din toamna anului trecut, procesul de selecție a personalului și angajările suplimentare pe criterii de integritate practic nu au avut loc.

Salariile mici la nivelul Ministerului Mediului, comparativ cu salariile Gărzilor Forestiere, au condus la situația paradoxală a scăderii capacității de coordonare, de implementare și control a politicilor pe domeniul forestier la nivel de Minister, prin migrarea personalului către Gărzile Forestiere!

Eforturile financiare mari pentru constituirea și funcționarea Gărzilor Forestiere sunt inutile fără coordonare la nivel de Minister și mai ales fără evoluții ale mecanismelor de monitorizare și control, furnizate de sistemele SUMAL - Radarul Pădurilor!

3. Aprobarea legislației subsecvente Codului Silvic.

Punerea în aplicare a Codului Silvic necesită promovarea unui număr mare de acte normative, linie pe care practic nu avem realizări.

4. Transpunerea în Regulamentul de vânzare a masei lemnoase a principiilor de valorificare prevăzute de Codul Silvic este un eșec major. Atât forma adoptată prin HG-924-2015 cât și forma actual inițiată de Ministerul Mediului

nu reușesc să promoveze principiile de valorificare superioară a masei lemnoase, de asigurare cu prioritate a necesarului industriei mobilei, de folosire a resursei pentru a susține dezvoltarea locală. Mai mult, acest act normativ a dus la blocaje în sectorul de exploatare a lemnului, blocaje care riscă să se agraveze în continuare!

5. Finanțarea adecvată a sectorului forestier pentru menținerea unui echilibru între funcțiile de mediu și cele economice ale pădurii.

Deși Codul Silvic prevede faptul că nu se pot impune proprietarilor de păduri restricții prin planuri de management ale ariilor protejate sau prin amenajamente silvice fără o justă și prealabilă despăgubire - de altfel principiu

constituțional de garantare a proprietății, nu există nici o perspectivă de adoptare a unui sistem de compensare a restricțiilor impuse proprietarilor de păduri: nu există alocare financiară, Ministerul Mediului s-a împotmolit de asemenea în discuții cu Comisia Europeană privind posibilul ajutor de stat, deși compensarea nu este ajutor de stat. Lipsa compensațiilor poate escalada până la contestarea în contencios administrativ a planurilor de management pentru ariile protejate și a amenajamentelor silvice, cu blocarea întregii administrații silvice!

De asemenea, susținerea de la buget a păzilor pădurilor sub 30 ha, prevăzută de Codul Silvic, nu a fost operaționalizată, cu rezultat în menținerea nerezolvată a gravei probleme a existenței a aproximativ 500.000 ha pădure fără servicii silvice, expuse tăierilor ilegale!

Foarte grav este că domeniul pădurilor practic nu există ca finanțare în PNDR, deși pădurile reprezintă aproximativ 1/3 din suprafața României iar economia forestieră, în ansamblu, reprezintă peste 3% din PIB-ul României, cu peste 150.000 locuri de muncă directe în acest sector economic, iar resursa lemnoasă este în multe zone rurale principala resursă pentru dezvoltare economică! Fără investiții în drumuri forestiere, în România se vor supraexploata în continuare pădurile accesibile!

Programul Național de Împăduriri - rămâne o utopie în lipsa finanțării din PNDR și în condițiile în care subvenția directă pentru un hectar de teren arabil este de minim 180 euro/ha, iar pentru folosința forestieră este zero!

6. Instituirea Catalogului Național al pădurilor virgine

România are cele mai multe și mai valoroase păduri virgine din Europa. Aceste păduri sunt amenințate însă, pentru că încă nu există un instrument de evidență, gestiune și protecție pentru ele.

Concluzii:

România nu are o strategie forestieră națională din 2010, dar Ministerul Mediului nu reușește să transpună în faptă nici minime priorități asumate în programul de guvernare :

- Combaterea tăierilor ilegale prin îmbunătățirea sistemului SUMAL-Radarul Pădurilor și întărirea instituțiilor de control.
- Punerea în aplicare a Codului Silvic, prin aprobarea legislației subsecvente.
- Finanțarea minimă a priorităților sectorului, prin asigurarea subvențiilor pentru paza pădurilor neadministrate, plata compensațiilor pentru restricțiile impuse proprietarilor de păduri.
- Asigurarea unui echilibru pe piața lemnului pentru transpunerea principiilor de valorificare a masei lemnoase.

Cvadrupla criză a sectorului se adâncește prin inacțiune!

